

Gemeente
Haarlem

Duurzaamheidsmonitor 2018

Duurzaamheidsmonitor 2018

In de duurzaamheidsmonitor 2018 staan de effecten uit 2017, aangevuld met de geleverde prestaties in 2018. In deze monitor ligt de focus op het thema energiegebruik, en we verbreden de scope van woningen naar de gebouwde omgeving.

De sector gebouwde omgeving omvat twee deelsectoren namelijk de huishoudens (woningen) en de diensten (utiliteitsbouw). Grofweg hebben we het hier over woningen en overige gebouwen, zoals bijvoorbeeld kantoren, bedrijfsgebouwen, winkels, maar ook gebouwen met een publieke functie op het gebied van politiek, onderwijs, sport, cultuur. De twee deelsectoren, huishoudens en diensten, hebben vergelijkbare mogelijkheden om te verduurzamen.

Langetermijntrends

Haarlem wil in 2030 een klimaatneutrale stad* zijn en in 2040 aardgasvrij. De CO₂-uitstoot van de stad moet worden verminderd. Om dat te bereiken zet de gemeente in op het besparen van energie en het overstappen op duurzame energie. De duurzaamheidsmonitor laat de langetermijn trends zien van deze doelstellingen. Het verloop van de trendlijn wordt beïnvloed door veel factoren. Daarnaast zijn de effecten van ingrepen vaak pas op langere termijn zichtbaar.

Bron

De gegevens over de effectindicatoren worden uit de [Klimaatmonitor](#) van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat gehaald. Deze komen, afhankelijk van de indicator, anderhalf jaar na dato beschikbaar. De monitoring van de prestatie-indicatoren doet de gemeente zelf. De gegevens komen in het voorjaar beschikbaar over het voorgaande kalenderjaar. Voor de duurzaamheidsmonitor worden de meest actuele gegevens gebruikt. Dat zijn in dit geval de effectresultaten uit 2017 en de prestatieresultaten uit 2018.

Kortetermijnresultaten

Om de CO₂-uitstoot van de stad te verminderen, levert de gemeente diverse inspanningen. Zo wordt er ingezet op activiteiten die bijdragen aan bewustwording, bouwen en onderhouden van een duurzaam netwerk, advisering, stimuleren opwekking duurzame energie en energiebesparing, het beschikbaar stellen van financiering voor verduurzaming en de ontwikkeling van innovatieve oplossingen. De resultaten hiervan worden weergegeven in de vorm van prestaties.

Meer informatie

De hoeveelheid informatie die deze monitor bevat is bewust beknopt gehouden. Er zijn tal van indicatoren die informatie geven over duurzaamheid. De gekozen indicatoren raken de kern van de doelstellingen van de energietransitie. Met deze selectie van indicatoren wordt de voortgang van de doelstellingen gemeten. Wie dieper de cijfers in wil duiken wordt verwezen naar [Klimaatmonitor](#).

Doelen:

CO₂-uitstoot halveren in 2030

Aardgas naar nul in 2040

Duurzame energie-opwek vergroten

Haarlemmers bewust maken

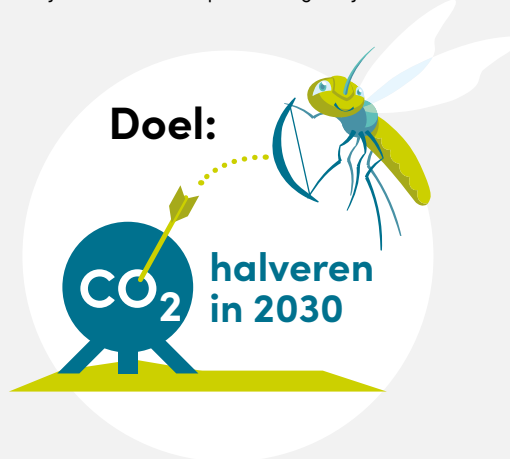
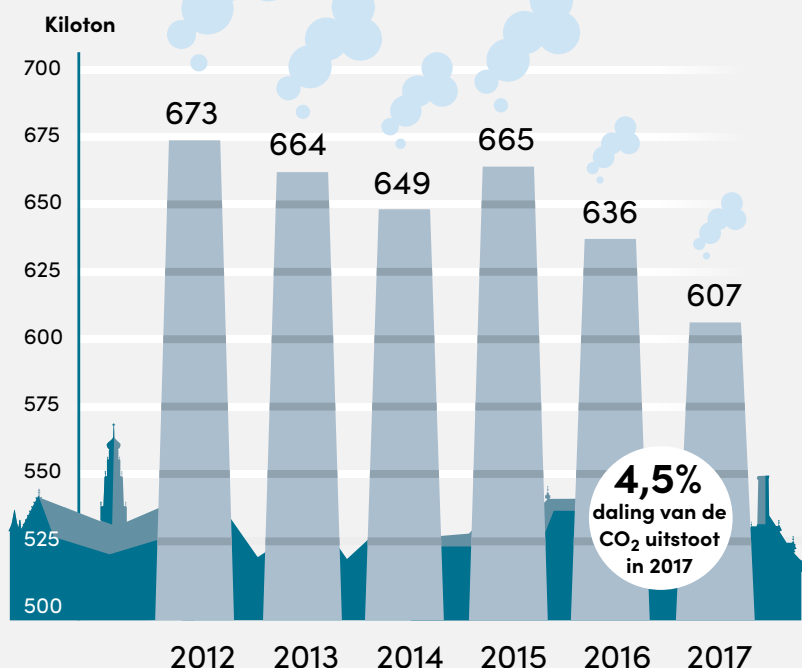
Ondersteunen van initiatieven en innovatie

Effecten 2017

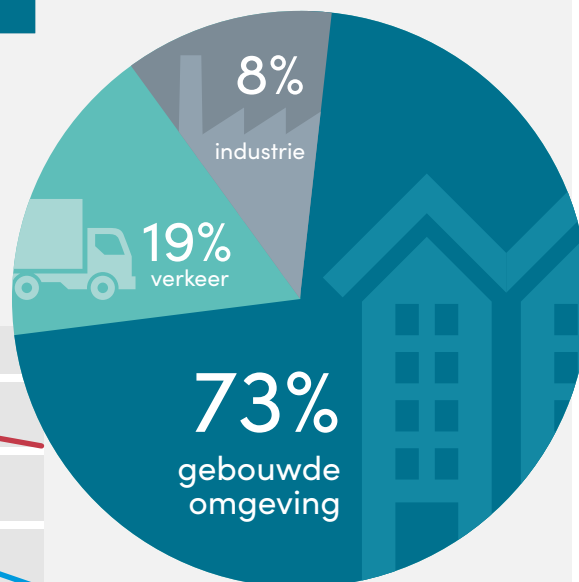
Haarlem heeft de ambitie om in 2030 klimaatneutraal* te zijn. Dat betekent dat we de CO₂-uitstoot van de stad moeten verminderen. In 2017 is de totale CO₂-uitstoot in Haarlem met 4,5 % afgenomen ten opzichte van 2016 (fig. 1). In de periode 2012-2017 is de totale CO₂-uitstoot in Haarlem met 10% afgenomen; gemiddeld 2% per jaar. Het grootste deel (73%) van de CO₂-uitstoot in Haarlem wordt veroorzaakt door het gebruik van energie in de gebouwde omgeving, met name aardgas voor het verwarmen van woningen en gebouwen (utiliteit). De woningen zijn hierbinnen de grootste groep (76.000 huishoudens) en daarom een belangrijke doelgroep voor verduurzaming. Daarnaast draagt het elektriciteitsgebruik in woningen en gebouwen bij aan de CO₂-uitstoot.

* In 2030 zijn we voorbereid op een aardgasvrij Haarlem in 2040.

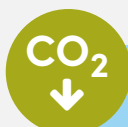
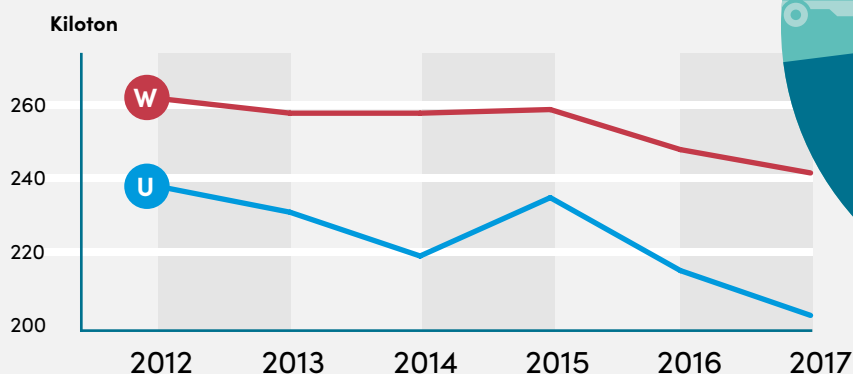
Totale CO₂-uitstoot Haarlem

→ Totale CO₂-uitstoot per sector

→ CO₂-uitstoot woningen en utiliteit

Wist je dat de totale CO₂-uitstoot van woningen en utiliteitsgebouwen is afgenomen in de periode 2012-2017?

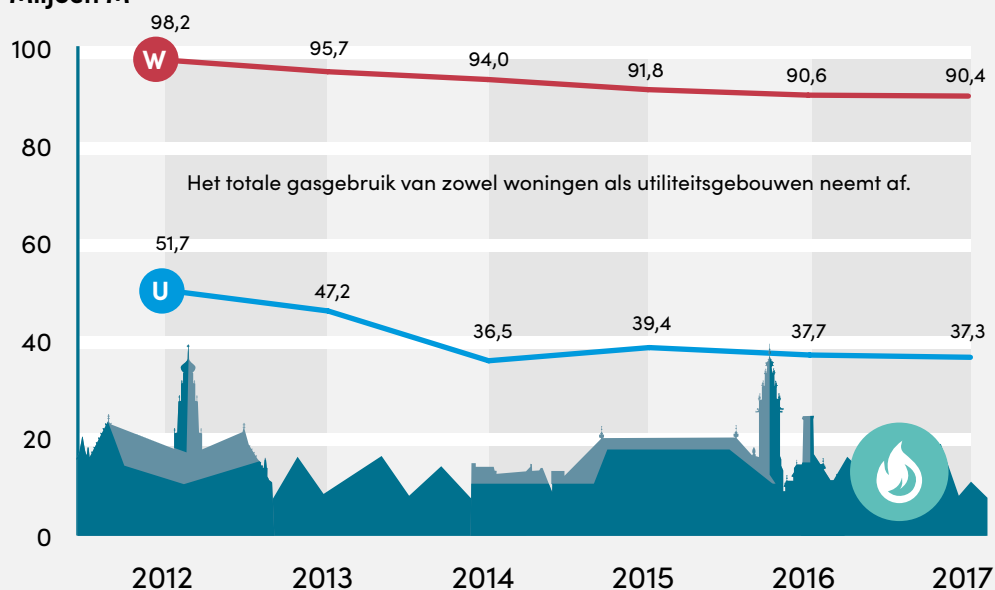

Effecten 2017

Om de CO₂-uitstoot van de stad te verminderen zet de gemeente in op het verminderen van het energieverbruik. De woningen verbruiken, ten opzichte van de utiliteitsgebouwen, het meeste aardgas voor verwarming. Het doel is tot 2030 circa 30% energie te besparen en in 2040 aardgasvrij te zijn.

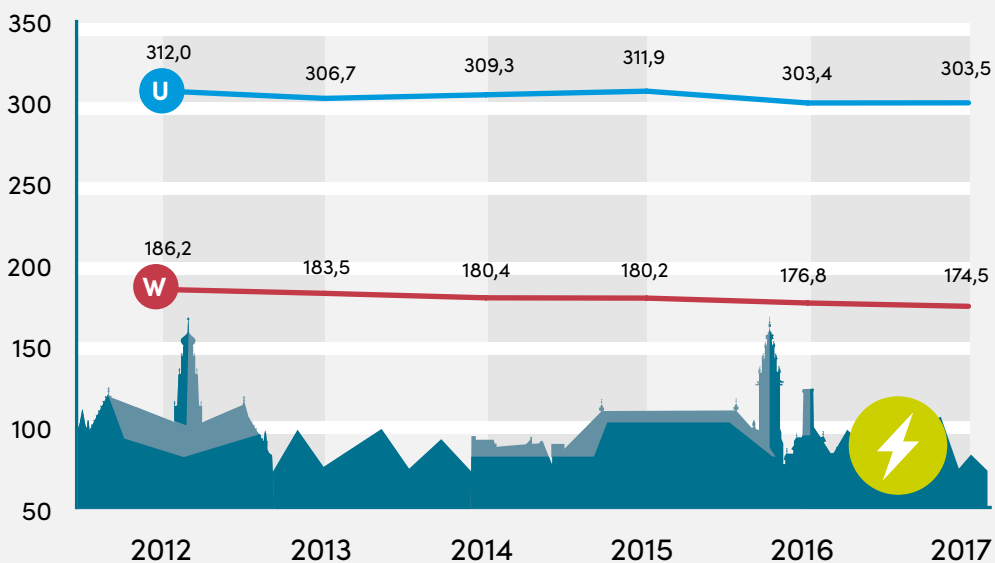
Gasverbruik **w**oningen en **u**tiliteit (temperatuur gecorrigeerd)

Miljoen M³

Elektriciteitsgebruik **w**oningen en **u**tiliteit

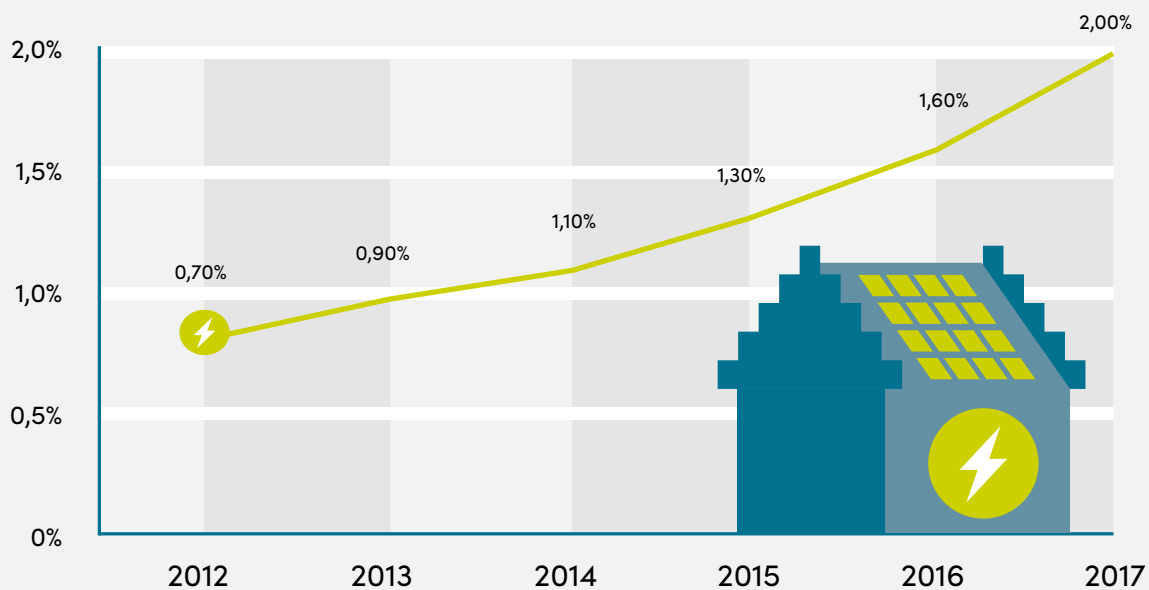
Miljoen kWh

Effecten 2017

Het beperken van het aardgasverbruik is een speerpunt. De gemeente heeft de ambitie om in 2040 aardgasvrij te zijn. Om de woningen en gebouwen te verwarmen stapt Haarlem over op duurzame bronnen, zoals bijvoorbeeld aardwarmte. Ook de benodigde elektriciteit komt uit duurzame bronnen, zoals wind- en zonne-energie. De afgelopen jaren is de productie van duurzame energie binnen Haarlem al flink gestegen.

% hernieuwbare elektriciteit

Doel:

**in 2030
zonnepanelen
op alle
geschikte
daken**

Wist je dat het percentage hernieuwbare elektriciteit in de periode 2012-2017 met een factor 3 is toegenomen.

Van 0,7% in 2012 naar 2% in 2017

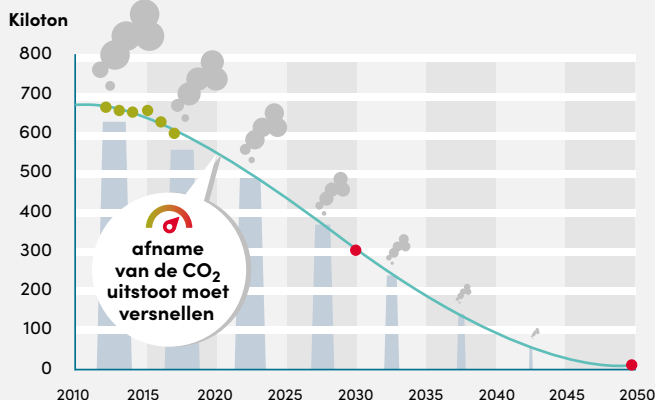
**3X
zoveel**

Liggen we op koers?

De behaalde resultaten op het gebied van CO₂-uitstoot, gasverbruik en hernieuwbare energie worden hieronder in beeld gebracht ten opzichte van de lokale en landelijke doelstellingen. De geleverde prestaties over de afgelopen jaren zijn niet te herleiden uit de grafieken. In de klimaatmonitor kunnen deze doelstelling worden vergeleken met andere gemeenten.

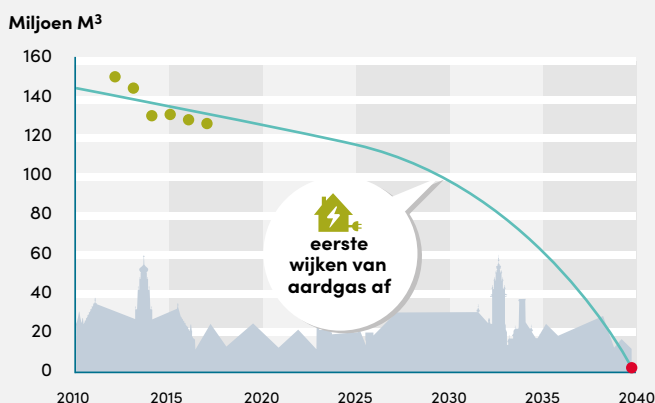
🔄 Totale CO₂-uitstoot | behaald en toekomstdoelen

Volgens de landelijke doelstelling moet de totale CO₂-uitstoot in 2030 zijn gehalveerd ten opzichte van de uitstoot in 1990. De CO₂ uitstoot was in 2017 net zo hoog als in 1990. In 2050 moet dit vrijwel nul zijn. De resultaten van de afgelopen jaren laten een dalende trend zien.

In de komende jaren moet de afname van de CO₂-uitstoot verder versnellen om de toekomstdoelen te behalen.

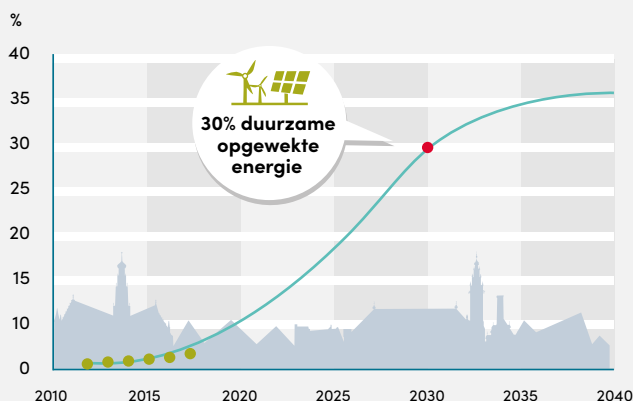
🔥 Gasverbruik woningen en utiliteit | behaald en toekomstdoel

De landelijke doelstelling is om in 2050 geen aardgas meer te gebruiken. De doelstelling van Haarlem is ambitieuzer: geen aardgas meer in 2040. Als de huidige trend zich voortzet is dit mogelijk.

In uiterlijk 2021 worden de eerste wijken in de stad aangewezen om in 2030 van het aardgas af te zijn.

🔄 % hernieuwbare elektriciteit | behaald en toekomstdoel

Volgens de huidige informatie kan in 2030 30% van de elektriciteit binnen de stad duurzaam worden opgewekt door alle geschikte daken te voorzien van zonnepanelen en door de beperkte toepassing van windenergie.

De komende jaren moet de exponentiele ontwikkeling van hernieuwbare elektriciteit zich voortzetten om dit doel in 2030 te halen.

Bewustwording

Bewustwording is de eerste stap in de energietransitie. Zonder deze stap geen actie. Om de bewustwording onder de Haarlemmers te vergroten is 'veel' gedaan.

De campagne "Haarlem wordt steeds gasvrij" is gestart. Een online en offline campagne waarbij communicatie op strategische momenten wordt ingezet. De website haarlem.nl/gasvrij heeft in combinatie met social media, de Groene Mug-nieuwsbrief en samenwerking met partners en bestaande wijkinitiatieven geleid tot ruim 24.000 online bezoekers.

De jeugd heeft de toekomst. In 2018 zijn op veel Haarlemse scholen (primair en voortgezet onderwijs) duurzaamheidslessen en projecten

uitgevoerd. In totaal hebben 4300 leerlingen hier actief aan meegedaan. Hiernaast krijgt het thema duurzaamheid ook bij andere activiteiten van Natuur- en Milieu Educatie aandacht, bijvoorbeeld bij de schooltuinlessen.

In 2018 vonden ook weer veel (duurzame) evenementen plaats in de stad. Het tweedaagse Mugfest is goed geweest voor 18.000 bezoekers. De inzet van de Groene Muggenteams bij 15 evenementen heeft bijgedragen in de bewustwording van afval opruimen en schone festivalterreinen.

19025

offline bezoekers

24625

online bezoekers

38

evenementen

15x

inzet Groene
Muggenteam

4.300

leerlingen bereikt
met lessen

Energiebesparing & advisering

Belangrijk na de eerste stap van bewustwording is dat ook een volgende stap genomen kan worden. Met partners in de stad adviseert de gemeente inwoners op het gebied van energiebesparende maatregelen. Ook dit gebeurt zowel online als offline.

Het Duurzaam Bouwloket (DBL) biedt onafhankelijk advies over duurzaam (ver)bouwen, energiebesparing en energie opwekken. Het is een onafhankelijke intermediair tussen bewoner, ondernemer en overheid. Het DBL heeft afgelopen jaar bijna 3.000 online bezoekers gehad.

De Stichting Huizenaanpak (SHA) had afgelopen jaar online bezoekers wat er toe heeft geleid dat veel

maatwerkadviezen zijn afgegeven. In de showroom, die afgelopen jaar haar deuren opende, zijn onder tussen 105 adviesgesprekken gevoerd.

In het Duurzaamheidsloket in de Haarlemmer Kweektuin zijn 60 adviesgesprekken gevoerd. Adviesbureau Klimaatroute voerde 60 horeca- en detailscans uit en de energiecoaches hebben afgelopen jaar 140 energieadviezen gegeven bij bewoners thuis.

2813
unieke
bezoeker
DBL

7237
online
bezoeker
SHA

106
adviezen
DBL

135
adviezen
showroom
SHA

140
adviezen
energie-
coaches

60
adviezen
duurzaam-
heidsloket

60
horecascans en
detailhandel-
scans

 HUIZENAANPAK

 **DUURZAAM
BOUWLOKET**

 WOON
thuis in de stad

Financiering

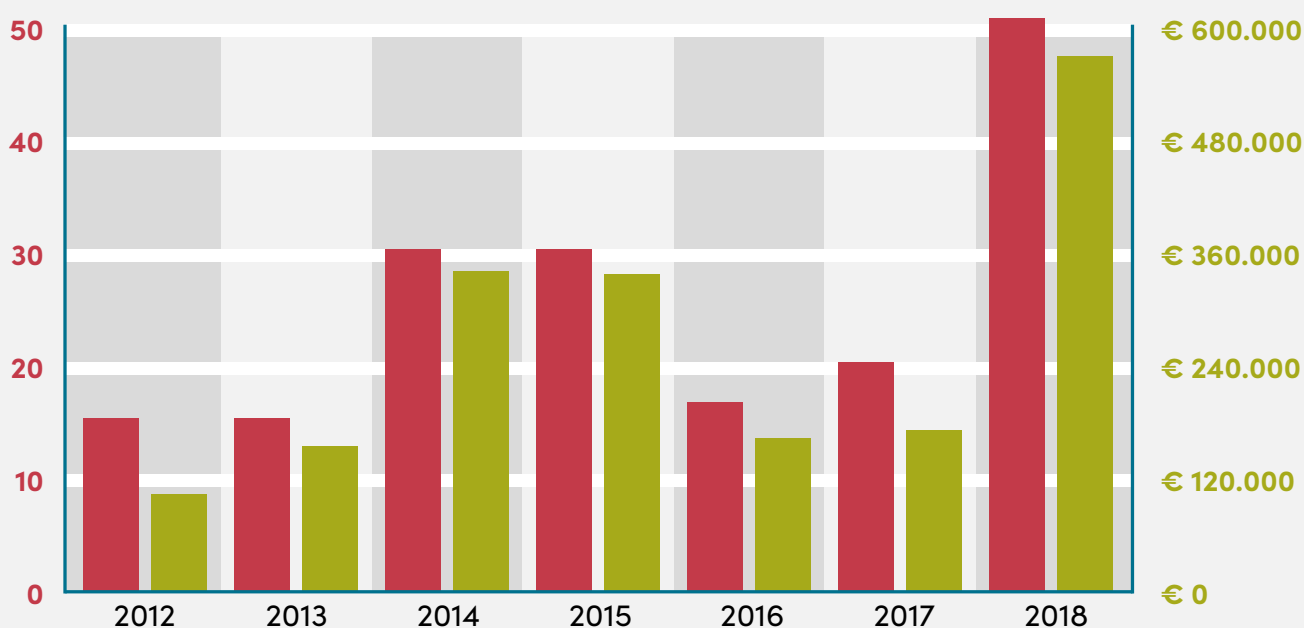
Om de energiebesparende maatregelen te financieren Kunnen Haarlemmers gebruik maken van de gemeentelijke duurzaamheidslening. Deze regeling is qua maatregelen uitgebreid. Het maximaal te lenen bedrag en het subsidieplafond is verhoogd. Er is ten opzichte van 2017 52 keer gebruik van gemaakt en voor ruim € 566.000 aan leningen verstrekt.

Aantal afgesloten leningen

totaal leenbedrag

Let op: de gebruikte cijfers komen voort uit de [klimaatmonitor](#).

Uit het leefbaarheid en initiatief budget zijn vijf kleinschalige duurzaamheidsinitiatieven gefinancierd.

Uit het duurzaamheidsbudget zijn 8 collectieve zonnestroom-initiatieven gesubsidieerd en 2 wijkinitiatieven aardgasvrij.

€ 566.266

aan leningen toegekend

52

aanvragen
duurzaamheidslening

15

subsidie duurzame
initiatieven

**Gemeente
Haarlem**

Leefbaarheid en Initiatiefbudget

Duurzaamheidslening

Innovatie & initiatieven

Haarlem wil in 2040 van het aardgas af! Dit vraagt om innoverend vermogen van de gemeente en haar partners. Op zoek naar duurzame warmte, betere isolatie technieken en minder CO₂-uitstoot. Gezamenlijk worden initiatieven opgepakt en er wordt gezocht naar innoverende (technische) oplossingen per wijk.

Prestaties 2018

Netwerk

Samen met de Rijksoverheid, het bedrijfsleven en haar inwoners wil de gemeente bijdragen aan een toekomstbestendige stad. Stimuleren, adviseren en innoveren en draagvlak creëren doen we samen.

(Semi-)Overheden

Rijksoverheid

metropool
regio **amsterdam**

NH Provincie
Noord-Holland

Gemeente
Haarlem

odijmond
OMGEVINGSDIENST IJMOND

SVn
Stimuleringsfonds
Volkshuisvesting

Organisaties

HUIZEN AANPAK

Waarderpolder
HAARLEM BUSINESS PARK

kennemer
energie

DUURZAAM
BOUWLOKET

Bewonersinitiatieven

GROENE AMBASSADE
Haarlem Oost

SPAARgas

duurzaam garenkokerskwartier
Buurtcoöperatie, winst in de wijk

Bronnenlijst effecten 2017

www.haarlem.nl/gasvrij

www.haarlem.nl/degroenemug

www.haarlem.nl/duurzaamheidslening

www.haarlem.nl/subsidiegasvrij

**Gemeente
Haarlem**

Dit is een uitgave van Gemeente Haarlem
01-05-2019

Postbus 511
2003 PB Haarlem
Tel: 14023

Haarlem.nl